

FAQ – Frågor och svar om Mötes- och resepolicy inkl riktlinjer

Talesperson och kontaktpersoner

Talesperson för ärendet ny mötes- och resepolicy, Maria Kellerman på HR-avdelningen, stadskontoret. Handläggare för utredningen är Ellenor Modig och Ann Peter på HR-avdelningen, Stadskontoret.

Media:

Karolina Mecklint, presskommunikatör
e-post: karolina.mecklint@malmo.se
Telefon: 0768-556222

Alma Tabak, presskommunikatör
alma.tabak@malmo.se
0733-340721

Kommunikation:

Lena Englund, kommunikatör
E-post: lena englund@malmo.se
Telefon: 0702-447095

Ebba Runfors, kommunikatör (t.o.m. 15/1-21)
E-post: ebba.runfors@malmo.se
Telefon: 0729-856021

Daniel Bakran, kommunikatör (t.o.m. 28/2-21)
E-post: daniel.bakran@malmo.se
Telefon: 072-985 50 22

Bakgrund

Malmö stad har sedan 2010 en gemensam resepolicy som gäller alla anställda (medarbetare, förtroendevalda och i helägda bolag) inom kommunen. Kommunfullmäktige beslutade i budget 2019 att ge kommunstyrelsen, i samarbete med servicenämnden och med stöd av miljönämnden, i uppdrag att arbeta fram en *ny* resepolicy. Kommunstyrelsen kompletterade i uppdragsdirektivet att det även skulle utredas möjlighet till klimatväxlingsmodell.

Under hösten 2019 följdes efterlevnaden av nuvarande resepolicy upp. Resultatet sammanställdes i en rapport som inkluderade förslag till fortsatt arbete med reviderad resepolicy samt en utredning av möjligheterna att införa klimatväxlingsmodell. Rapporten innehöll också förslag till att införa möjlighet till förmånscykel i Malmö stad för medarbetarna. Kommunstyrelsen beslutade godkänna rapporten i november 2019.

Stadskontoret har tillsammans med serviceförvaltningen och miljöförvaltningen tagit fram ett förslag till ny mötes- och resepolicy inklusive riktlinjer, förslag till klimatväxlingsmodell samt ett förslag om förmånscykel för medarbetare. Förslaget till ny mötes- och resepolicy har varit på remiss hos samtliga nämnder, helägda bolag samt fackliga organisationer. Förslaget till klimatväxlingsmodell och förmånscykel har varit på remiss hos samtliga nämnder och fackliga organisationer. De tre ärendena ska beslutas av kommunfullmäktige i februari 2021 och den nya mötes- och resepolicyn kommer då att ersätta den gamla från och med mars 2021. Riktlinjerna för mötes- och resepolicyn beslutas av kommunstyrelsen och träder i kraft 1 mars under förutsättning av kommunfullmäktige beslutar anta policyen.

Huvudbudskap – sammanfattande punkter för helheten

- Vi behöver förändra våra resvanor och invandra beteendemönster för att minska vårt klimatavtryck och bidra till att uppnå Agenda 2030. De tre beslutade ärendena; ny mötes- och resepolicy, klimatväxlingsmodell och förmånscykel, handlar sammantaget om att främja klimatsmarta val och hållbara resor och möten i Malmö stad.
- Vi anställda ska resa på ett hållbart, kostnadseffektivt och miljöanpassat sätt. I första hand väljs ett resfritt möte – om det är möjligt. Vid resa inom Malmö ska vi välja att gå, cykla eller åka kollektivt istället för att ta taxi eller köra med privat bil. Vid resor inom Sverige ska vi i första hand åka tåg före flyg, alltid vid resor till Stockholm. Många av medarbetarna gör medvetna val av transportsätt vid resa. Vissa delar i den gamla policyn har förtydligats i den nya mötes- och resepolicy.

Centrala argument, mötes- och resepolicy:

- ❖ Miljövinster
- ❖ Bättre arbetsmiljö
- ❖ Positiva hälsoeffekter
- ❖ Effektiv resursanvändning
- ❖ Kostnadsbesparingar
- ❖ Starkare varumärke
- ❖ Tidsbesparing
- ❖ Trafiksäkerhet

Frågor och svar – förslag till ny mötes- och resepolicy

Vad innebär den nya resepolicyen?

I den nya mötes- och resepolicyen har det blivit tydligare att vi alltid ska överväga möjligheten till ett resfritt möte, att mötas digitalt. Det har också blivit tydligare vad som gäller för hur vi ska transportera oss vid resor inom staden, regionalt, nationellt och internationell. Till exempel ska tåg alltid väljas före flyg när det gäller resor till och från Stockholm. Den uppföljning som gjordes av nuvarande resepolicy under hösten 2019 visade att Malmö stads nuvarande resepolicy i stort sett fortfarande är aktuell, men att det fanns behov av att förtydliga vissa delar och lägga till andra.

När får Malmö stad en ny resepolicy?

Den nya mötes- och resepolicyen ska beslutas av kommunfullmäktige i februari 2021 och kommer träda i kraft den 1 mars 2021.

Varför behöver Malmö stad en ny mötes- och resepolicy?

För att uppnå målet att Malmö stad ska bli klimatneutralt behöver vi underlätta för medarbetarna att göra hållbara val. Den nya policyen tydliggör att möten många gånger kan genomföras utan att en resa behöver göras. Kännedom om innehållet och en kontinuerlig uppföljning ska leda till en förbättrad efterlevnad av policyen.

I Miljöprogrammets handlingsplan finns en rad åtgärder som är direkta steg mot en fossilbränslefri kommun. Region Skånes mål är att Skåne ska vara fritt från fossila bränslen i transportsystemet. Att uppnå dessa målsättningar är en stor utmaning. För att möjliggöra detta på nationell och regional nivå krävs att kommunerna tar en ledarroll och går i bräschen för den omställning vi står inför.

Den uppföljning som gjordes 2019 visade att körning med privat bil i tjänst, och flygresor, står för den största delen av Malmö stads koldioxidutsläpp. Det är därför det också är viktigt att dessa färdmedel används i mindre utsträckning.

Handlar den nya policyen bara om miljöfrågor?

En resepolicy kan vid första anblicken tyckas ha mest relevans för den miljömässiga dimensionen av hållbarhet, till exempel flygresor eller resor med privat bil i tjänsten. Men de beslut som Malmö stad fattar kring resor i tjänsten får stor påverkan även på social och ekonomisk utveckling i hållbar riktning. (se exempel i " Uppföljning av nuvarande resepolicy med förslag till fortsatt arbete samt möjlighet till klimatväxlingsmodell")

För vilka gäller mötes- och resepolicy?

Alla medarbetare i Malmö stad, förtroendevalda och medarbetare i de helägda kommunala bolagen i de fall de inte antagit en egen resepolicy.

Hur ska medarbetarna tänka nu när det är pandemi?

Den nya policyn är grunden för hur vi ska tänka kring möten och resor men under pandemin är det självklart att vi följer folkhälsomyndigheternas råd och rekommendationer.

Hur arbetar Malmö stad för att öka andelen resfria/digitala möten?

Användning av digitala möten som ersättning för resor skedde tidigare i undantagsfall men under våren 2020 har pandemin tvingat fram ett nytt förhållningssätt där resor i stort sett helt bytts mot digitala möten. Under våren har det på flera håll arbetats med kompetenshöjande insatser både i form av utbildningsfilmer, manualer etc. men också genom möjligheter i olika digitala grupper för medarbetare att dela med sig av sina erfarenheter. Framöver är det viktigt att kontinuerligt vidareutbilda och vidareutveckla formerna för digitala möten. Likaså att skapa fler fysiska möjligheter i form av mötesrum med fast utrustning vilket underlättar och förbättrar kvaliteten på mötena utanför ordinarie arbetstid.

Vad tänker Malmö stad att förändringarna med den nya mötes- och resepolicy ska leda till?

Det ska vara tydligt för medarbetare att veta vad som gäller – det ska vara enkelt att göra rätt. Malmö stad ska vara ett föredöme och bidra till att uppfylla Agenda 2030 genom att minska påverkan på klimatet. De kompletterande riktlinjerna ska förtydliga Malmö stads mötes- och resepolicy, ge vägledning och direktiv om vad som gäller vid resor och möten i tjänsten, där även medarbetarnas arbetssituation ska vägas in.

Enligt förslaget till ny policy ska tåg alltid väljas för resor till Stockholm, hur kan det påverka möjligheten att förena exempelvis föräldraskap med arbete?

När möten och resor ska planeras är det också viktigt att ta hänsyn både till verksamhetens förutsättningar och den enskildes livssituation. Närmaste chef kan alltid besluta om undantag om särskilda skäl finns. De riktlinjer som kompletterar policyn ska bidra till att också säkerställa en trygg och säker arbetsmiljö.

I riktlinjerna står det: *Riktlinjerna ska bidra till en trygg och säker arbetsmiljö, minimera miljö- och klimatpåverkan, hålla nere kostnaderna och vårda Malmö stads varumärke. De ska också visa Malmö stads hänsynstagande till den enskildes livssituation.*

- **Vilken typ av hänsynstagande skulle det kunna vara?**

Det skulle till exempel kunna vara medarbetare med funktionsvariation, medarbetare med små barn eller andra privata omständigheter som gör det svårt att följa policyn i en viss situation.

- **Hur följer ni upp undantagen?**

Varje förvaltning ansvarar för att följa upp efterlevnaden av resepolicyen årligen. I uppföljningen kan förvaltningarna t ex se hur många flygresor som gjorts till Stockholm.

Får medarbetare räkna restid som arbetstid?

Generellt ersätts restid med färdtidsersättning enligt vårt kollektivavtal om den ligger utanför ordinarie arbetstid. Överenskommelse om undantag kan göras i samråd med chef och medarbetare.

Cykel och kollektivtrafik kan vara mer tidskrävande än bil och flyg. Hur ska det tillgängliggöras som ett självklart alternativ?

I många fall kan det vara så att det går snabbare att ta cykeln till ett möte än att hämta en bil, köra och sedan hitta en parkering vid målet. Många gånger tar det ungefär lika lång tid att ta tåget som att ta sig till och från flygplats, gå igenom säkerhetskontroll och invänta avgång.

Utgår det ersättning vid resa på obekväma tider?

Restid ersätts med färdtidsersättning enligt vårt kollektivavtal om den ligger utanför ordinarie arbetstid.

Vad innebär det här för fysiska workshops och konferenser?

De digitala/resfria mötena håller idag en så hög standard så de kan i många fall vara minst lika värdefulla som ett fysiskt möte. Likaså har Malmö stad kompetenser och verktyg för digitala workshops och konferenser förbättras. Det handlar om att göra aktiva val för vilka möten som ger ett mervärde av att hållas fysiskt. T ex ett nätverk som träffas 3-4 ggr om året

kan ofta hanteras digitalt i 2-3 av träffarna och därmed behövs bara en fysisk träff om året. Det sparar tid, pengar och klimat samtidigt som vi skapar viktiga relationer!

Vilket ansvar tar Malmö stad för att skapa förutsättningar för att resepolicy ska kunna efterlevas?

Efterlevnaden kan underlättas genom informations- och kunskapshöjande insatser i verksamheten kring skälen till att det är en angelägen fråga att välja klimatvänliga transportmedel. Bra stöd till medarbetare och chef för att möjliggöra hållbara val som tjänstecyklar och utreda möjlighet till ett kommundemensamt bokningssystem. Det är också viktigt med kontinuerlig uppföljning.

Hur kommer resepolicy påverka den individuella medarbetaren?

Hur vi möts och reser skiljer sig mycket åt. I mötesintensiva verksamheter handlar det i stor utsträckning om förändrade vanor – pandemin har redan medverkat till en stor omställning av våra vanor.

Hur ska det säkerställas att medarbetare verkligen följer mötes- och resepolicy?

Varje nämnd har ansvar för att årligen följa upp resandet och parallellt kommer det att följas upp kontinuerligt från stadskontoret.

- **På vilket sätt följs det upp? Konkretisera.**

Malmö stad tar fram statistik övergripande och på förvaltningsnivå avseende flygresor, tågresor, taxi och körning med privat bil i tjänsten.

Kommer införandet av mötes- och resepolicy medföra några extra kostnader?

Det kan initialt krävas investering i t ex digital utrustning. Även kostnader för leasing av bilar kan uppstå men genom ett minskat resande sparar Malmö stad stora belopp och den nya policy ska bidra till att så sker även framöver – efter att pandemin lagt sig.

Frågor kring klimatväxlingsmodell och förmåncykel, kopplade till policy:

Varför tas inte beslut nu?

Ärendet flyttades fram pga att det låg många ärenden i december/januari.

När förväntas beslut tas?

Den 4 februari

Hur påverkar ett framflyttat beslut av förmåncykel efterlevnaden av mötes- och resepolicy?

De kommer beslutas samtidigt men möjligheten att ta del av erbjudandet förutsätter att en leverantör upphandlas. Erbjudande om förmåncykel syftar till att öka användningen av cykel som färdmedel.

Hur påverkar ett framflyttat beslut av klimatväxlingsmodell efterlevnaden av mötes- och resepolicy?

De kommer beslutas samtidigt men här behövs ett utvecklingsarbete i ekonomisystemet innan de ekonomiska transaktionerna kan genomföras. Efterlevnaden är inte avhängig av klimatväxlingen, den kan däremot vara en förstärkning av policy.